

Michailas Gorbačiovas

PERSITVARKYMAS IR NAUJAS MĄSTYMAS MŪSŲ ŠALIAI IR VISAM PASAULIUI. IŠTRAUKA

Visų pirma iškilo klausimas pagerinti ekonominę situaciją, tai, kad reikia sustabdyti ir įveikti nepalankias tendencijas šioje sferoje.

Artimiausias rezervas, į kurį mes, suprantama, atkreipėme dėmesį, buvo tai, kad reikėjo įvesti ūkyje elementarią tvarką, sustiprinti drausmę, organizuotumą ir padidinti atsakomybę, pastūmėti į priekį atsiliekančias šakas. Buvo atliktas, o ir dabar dirbamas didelis ir intensyvus darbas. Jis, kaip ir tikėjomės, davė savo pirmuosius rezultatus. Ekonominio augimo tempo mažėjimas buvo sustabdytas, ir net išryškėjo tam tikras jo padidėjimas.

Tačiau, aišku, mes supratome, jog tik tokiomis priemonėmis suteikti ekonomikai dinamizmo negalima. Kaip žinoma, svarbiausi giluminiai rezervai yra kitur: reikia gerokai pertvarkyti ekonomikos struktūrą, rekonstruoti jos materialinę bazę, įvaldyti naujas technologijas, pakeisti investicijų politiką, įvesti aukšto lygio valdymo sistemas. Ir visa tai integruoja svarbiausias dalykas - mokslinės techninės pažangos spartinimas.

[...]

Mums reikia, kad vertingai, turiningai funkcionuotų visos visuomeninės organizacijos, visi gamybiniai kolektyvai ir kūrybinės sąjungos, naujos piliečių veiklos formos ir kad būtų atkurtos tos, kurios buvo pamirštos. Trumpai tariant, reikia plačiai sudemokratinti visą visuomenės gyvenimą. Jis juk yra pagrindinė garantija, kad prasidėję procesai negrįžtami.

Dabar žinome: mes galėjome išvengti daugelio sunkumų, jeigu demokratinis procesas mūsų šalyje būtų vystęsis normaliai.

[...]

Persitvarkymas – tai ryžtingas sustingimo procesų įveikimas ir stabdymo mechanizmo laužymas, patikimo ir efektyvaus visuomenės socialinio-ekonominio vystymo spartinimo mechanizmo sudarymas, didesnio dinamizmo suteikimas.

Persitvarkymas – tai rėmimasis gyva masių kūryba. Tai visapusiškas demokratijos, socialistinės savivaldos plėtojimas, iniciatyvos, aktyvumo skatinimas, drausmės ir tvarkos stiprinimas, viešumo, kritikos ir savikritikos visose visuomenės gyvenimo sferose plėtimas. Tai didi pagarba asmenybės vertei ir orumui.

Persitvarkymas – tai visapusiškas tarybinės ekonomikos intensyvinimas, demokratinio centralizmo principų atkūrimas ir vystymas liaudies ūkyje, visuotinis ekonominių valdymo metodų įdiegimas, atsakymas komandavimo ir administravimo, visapusiškas novatoriškumas ir socialistinio išradingumo skatinimas.

Gorbačiovas M. *Persitvarkymas ir naujas mąstymas mūsų šaliai ir visam pasauliui*, Vilnius: „Mintis“, 1988, p. 23–31.